

Łódź, 3 kwietnia 2025 r.

Sprawa: Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji
Tortur

Znak sprawy: WPS. 071. 13 .2025

Kontakt: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

**Biuro Rzecznika
Praw Obywatelskich**
al. Solidarności 77
00-090 Łódź

Odpowiadając na Państwa pismo z dnia 2 kwietnia 2025 r. oraz 8 stycznia 2025 r. znak: KMP.573.9.2024.KK dotyczące odniesienia się do zalecenia zawartego w pkt VI.II raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Domu Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Sierakowskiego 65, w pierwszej kolejności przepraszamy za nieudzielenie odpowiedzi we wskazanym w piśmie terminie.

Po wtóre informujemy, że Dyrektor Domu Pomocy Społecznej przy ul. Sierakowskiego 65 w Łodzi zrealizował zalecenia o charakterze proceduralnym poprzez wprowadzenie „Procedury regulującej sposób postępowania z mieszkańcami wymagającymi specjalnego zabezpieczenia (niestandardowych form opieki)”, w zakresie prawidłowego dokumentowania zdarzeń dotyczących m.in. informowania osób ubezwłasnowolnionych o ich prawach i w miarę możliwości zdrowotnych odbierania od ww. podpisów pod ich treścią, uzupełniania bieżących zgód od przedstawicieli ustawowych mieszkańców na świadczenie usług z zakresu opieki medycznej, uzupełniono dokumentację medyczną mieszkańców o zlecenia podawania leków w formie rozkruszonej.

Jednocześnie podjęte zostały działania zmierzające do podniesienia świadomości i kompetencji pracowników Domu wpływających na jakość realizowanych, w stosunku do mieszkańców, usług poprzez zorganizowanie w dniu 12 grudnia 2024 r. szkolenia „Prawa mieszkańca, kierunki terapii oraz metody pracy z mieszkańcami z uwzględnieniem problematyki zawartej w raporcie KMPT”, na II kwartał 2025 r. zaplanowano przeszkolenie pracowników z Protokołu stambulskiego, do końca 2025 r. planowane jest zorganizowanie kolejnych szkoleń wspierających i uświadamiających pracowników - aktualnie dokonywane jest rozpoznanie cenowe w tym zakresie.

**MIEJSKI
OŚRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ**
W ŁODZI

ul. Kilińskiego 102/102a, 90-012 Łódź
Sekretariat: tel. (42) 685 43 62; fax. (42) 632 41 30
e-mail: sekretariat@mops.lodz.pl
www.mops.lodz.pl

Kancelaria: tel. (42) 685 43 86
e-mail: kancelaria@mops.lodz.pl

Zgodnie z sugestią, pomimo dotychczas zainstalowanych rolet okiennych, dokonano zakupu folii mlecznych okiennych dodatkowo ograniczających widoczność z zewnątrz w gabinecie zabiegowym i łazienkach mieszkańców, co zapewni mieszkańcom większą intymność przy wykonywaniu czynności higienicznych i pielęgnacyjnych.

Stan zatrudnienia pracowników bezpośrednio opiekujących się mieszkańcami spełnia wymogi określone w §6 ust. 2 pkt. 3 e Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej w zakresie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Z uwagi na typ domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz fakt przebywania w placówce osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, leżących, wymagających pomocy we wszystkich czynnościach dnia codziennego rozważane jest przeprowadzenie naboru na występujące nieobsadzone etaty. Zauważamy jednak, że od kilku lat występuje trudność w zapewnieniu ciągłości zatrudnienia personelu opiekuńczego i pielęgniarstwa z uwagi na brak wykwalifikowanych osób na rynku pracy, jak również odpływ kadry do jednostek opieki zdrowotnej.

W zakresie zalecenia dotyczącego wyposażenia Domu w instalację przyzywową we wszystkich pomieszczeniach użytkowanych przez mieszkańców informujemy, że aktualnie Dyrektor Domu przeprowadza rozeznanie kosztu sporządzenia kosztorysu inwestorskiego. Oszacowanie kosztów, jak również ustalenie harmonogramu prac stanowić będzie podstawę do wystąpienia o zabezpieczenie środków finansowych.

Z wyrazami szacunku,

Marlena Mazerant
Zastępca Dyrektora MOPS w Łodzi

/podpis elektroniczny/

Do wiadomości:

[Redacted list of recipients]

Warszawa, 29-08-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.573.9.2024.KD

Pan

Jacek Orman

Dyrektor

Dom Pomocy Społecznej

ul. Sierakowskiego 65

90-009 Łódź

Szanowny Panie Dyrektorze,

w dniu 3 kwietnia 2025 r. do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło pismo z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi (znak sprawy: WPS. 071. 13.2025), w którym to odniesiono się do stopnia realizacji zaleceń powizytacyjnych w Domu Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Sierakowskiego 65.

Po analizie uzyskanej odpowiedzi na raport, KMPT widzi jednak potrzebę uszczegółowienia przekazanych informacji. Dlatego też, na podstawie art. 22 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania¹ w zw. z art.17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich², zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na pytania:

- 1) Czy wprowadzono dokumentowanie obrażeń mieszkańca za pomocą specjalnego formularza do oznaczania obrażeń, zawierającego mapy ciała do ich umiejscowienia, który wraz ze zdjęciami obrażeń (wykonywanymi

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 z późn. zm.

za zgodą podopiecznych) powinien zostać włączony do dokumentacji medycznej mieszkańca?

- 2) Czy wprowadzono procedury przeprowadzania wszelkich czynności pielęgniarских w stosunku do pacjenta z poszanowaniem jego intymności?
- 3) W jakim terminie planowane jest/ odbyło się, szkolenie z zakresu Protokołu stambulskiego?
- 4) Jakie szkolenia odbył personel od zakończenia wizytacji i jakie są planowane do realizacji w 2025 r. i 2026 r.?
- 5) Czy wprowadzono procedurę odbierania zgód na świadczenia z zakresu opieki medycznej od przedstawicieli ustawowych mieszkańców?
- 6) Jak w chwili obecnej wygląda obsada personelu pielęgniarского i opiekuńczego zarówno w dzień i w nocy? Czy oddziały dysponują odpowiednią liczbą personelu pielęgniarского i opiekuńczego?
- 7) Czy personel objęty jest superwizją? Jeżeli tak, jaka jest jej częstotliwość?
- 8) Czy zapewniono instalację przyzywową we wszystkich pomieszczeniach użytkowanych przez mieszkańców?

Dodatkowo proszę o przesłanie „Procedury regulującej sposób postępowania z mieszkańcami wymagającymi specjalnego zabezpieczenia (niestandardowych form opieki)”.

Na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Rafał Kulas

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ
91-324 Łódź, ul. Sierakowskiego 65
tel. (42)651-44-08, fax (42)616-00-14
Regon 470014280 NIP 726-12-83-526

Łódź, dnia 22.09.2025 r.

RPW/70466/2025 P
Data: 2025-09-29

L. d2. 135/2025

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2025 -09- 2 9
ZAL. 3	NR

Pan
Rafał Kulas
Dyrektor Zespołu
BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

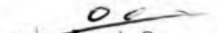
W odpowiedzi na pismo z dnia 29.08.2025 r. dotyczące uszczegółowienia stopnia realizacji zaleceń powizytacyjnych, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Łodzi, ul. Sierakowskiego 65 uprzejmie informuje, iż:

1. Wprowadzono dokumentowanie obrażeń mieszkańca za pomocą specjalnego formularza do oznaczenia obrażeń, zawierającego mapy ciała do ich umiejscowienia. Zdjęcia ewentualnych obrażeń, wykonane wyłącznie za zgodą podopiecznego bądź jego przedstawiciela ustawowego, będą dołączone wraz z formularzem do dokumentacji medycznej.
2. Wprowadzono procedury przeprowadzania wszelkich czynności pielęgnarskich w stosunku do podopiecznego z poszanowaniem jego intymności.
3. Szkolenie wszystkich pracowników z zakresu Protokołu stambulskiego odbędzie się w dniu 26.09.2025 r. (środki na ten cel przekazane w sierpniu br.).
4. Od zakończenia wizytacji, personel odbył n/w szkolenia:
 - „Reprezentacja prawna osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie lub częściowo” – wrzesień 2024 r.
 - „Prawa mieszkańca, kierunki terapii oraz metody pracy z mieszkańcami z uwzględnieniem problematyki zawartej w raporcie krajowego mechanizmu prewencji tortur powstałym po kontroli placówek DPS” – grudzień 2024 r.
 - „Depozyty mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej” – luty 2025 r.
 - „Praca z osobą z diagnozą zaburzeń ze spektrum autyzmu” – kwiecień 2025 r.
 - 07.10.2025 r. odbędzie się szkolenie „Trudne Przypadki w Terapii Zajęciowej”.
 - W roku 2026 planowane jest kolejne szkolenie na temat Protokołu stambulskiego.

5. Wprowadzono procedurę odbierania zgód na świadczenia z zakresu opieki medycznej od przedstawicieli ustawowych mieszkańców.
 6. Obsada personelu medycznego i opiekuńczego od czasu wizytacji uległa znaczącej poprawie. Udało się zatrudnić dodatkową pielęgniarkę co spowodowało, że aktualnie dysponujemy 4.25 etatami pielęgniarskimi. Powoduje to, że dostęp do usług pielęgniarskich z niewielkimi wyjątkami jest praktycznie przez całą dobę. Poziom zatrudnienia personelu opiekuńczego jest dostateczny, choć nadal dysponujemy 3 wakatami. Niestety brak aktualnie środków w planie finansowym na zatrudnienie dodatkowych opiekunów.
 7. Personel placówki będzie objęty superwizją od listopada 2025 r.
 8. Na początku sierpnia br. zakończyła się procedura zamówień publicznych dotycząca wyboru Wykonawcy instalacji przyzywowej w pomieszczeniach DPS. Niestety nie doszło do podpisania stosownej Umowy z powodu nagłej śmierci Wykonawcy. Kolejna procedura zakończy się 3 października br. Wskazano w niej termin wykonania instalacji do końca listopada 2025 r. Środki na ten cel są zabezpieczone w budżecie.
- Na prośbę przesyłamy w załączeniu „Procedurę regulującą sposób postępowania mieszkańcami wymagającymi specjalnego zabezpieczenia (niestandardowych form opieki)”.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
Domu Pomocy Społecznej

mgr Jacek Orman

PROCEDURA

regulująca sposób postępowania z mieszkańcami

Domu Pomocy Społecznej w Łodzi, ul. Sierakowskiego 65

wymagającymi specjalnego zabezpieczenia (stosowania niestandardowych form opieki)

1. Cel procedury

Celem procedury jest uregulowanie zasad stosowania niestandardowych form opieki, takich jak: wózki rehabilitacyjne wyposażone w pasy stabilizujące (szelki), kaski ochronne, odzież typu pajace oraz inne środki zabezpieczające, w sposób zapewniający bezpieczeństwo i komfort mieszkańców Domu Pomocy Społecznej (DPS), zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i standardami etycznymi.

2. Zakres obowiązywania

Procedura dotyczy wszystkich pracowników DPS mających kontakt z mieszkańcami wymagającymi stosowania środków zabezpieczających, w szczególności opiekunów, pielęgniarek, terapeutów, rehabilitantów.

3. Definicje

- ◆ **Niestandardowe formy opieki** – sprzęt i środki stosowane w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom, np.:
 - wózki rehabilitacyjne wyposażone w pasy stabilizujące (szelki) – stosowane u osób z ograniczoną kontrolą postawy, wysokim ryzykiem upadku lub ruchami mimowolnymi;
 - kaski ochronne – przeznaczone dla osób z padaczką, skłonnością do samouszkodzeń lub innymi schorzeniami neurologicznymi;
 - pajace (kombinezony) – stosowane u mieszkańców z tendencją do rozbierania się, skłonnych do zanieczyszczania siebie i otoczenia ekstrementami, agresji wobec siebie lub innych, samookaleczania;
 - inne zabezpieczenia – pasy stabilizujące, ochraniacze na kończyny, itp.

4. Procedura stosowania niestandardowych środków opieki.

4.1. Wskazania do stosowania

1. Środki zabezpieczające mogą być stosowane wyłącznie w przypadku, gdy są niezbędne do ochrony zdrowia i życia mieszkańca lub innych osób.
2. Każde zastosowanie musi być uzasadnione medycznie i/lub terapeutycznie oraz wynikać z:
 - zaleceń lekarza (neurologa, ortopedy, rehabilitanta, psychiatry lub innego specjalisty)
 - decyzji zespołu terapeutyczno-opiekuńczego na podstawie obserwacji,
 - sytuacji wymagającej natychmiastowego zabezpieczenia mieszkańca.

4.2. Procedura wdrożenia środka zabezpieczającego

1. Ocena konieczności stosowania

- Zespół terapeutyczno-opiekuńczy ocenia zasadność zastosowania środka zabezpieczającego.
- Decyzja jest omawiana z mieszkańcem (jeśli jest to możliwe) lub opiekunem prawnym.

2. Dostosowanie sprzętu do indywidualnych potrzeb

- Sprzęt musi być specjalistyczny, przeznaczony do opieki nad osobami niepełnosprawnymi.
- Sprzęt musi być odpowiednio dopasowany pod względem rozmiaru, funkcjonalności i komfortu.
- Należy regularnie kontrolować stan techniczny sprzętu.

3. Użycie środka zabezpieczającego musi być odnotowane w dokumentacji medycznej mieszkańca.

4.3. Zasady użytkowania poszczególnych środków

1. Wózki rehabilitacyjne wyposażone w pasy stabilizujące (szelki)

- Powinny być stosowane wyłącznie u osób wymagających stabilizacji w pozycji siedzącej.
- Pasy stabilizujące (szelki) muszą być dobrze dopasowane, ale nie mogą powodować ucisku ani ograniczać krążenia.
- Personel powinien monitorować komfort mieszkańca i reagować na sygnały dyskomfortu.

2. Kaski ochronne

- Powinny być stosowane u osób z padaczką, urazami głowy, agresją wobec siebie i skłonnością do upadków.
- Kask musi być dopasowany do głowy i regularnie sprawdzany pod kątem uszkodzeń.
- Mieszkaniec powinien być obserwowany pod kątem komfortu i ewentualnych podrażnień skóry.

3. Pajace (kombinezony)

- Stosowane u mieszkańców z tendencją do rozbierania się, skłonnych do zanieczyszczania siebie i otoczenia ekstrementami, agresji wobec siebie lub innych, samookaleczania.
- Powinny być wykonane z materiałów oddychających i nie powodujących podrażnień.
- Personel powinien regularnie sprawdzać czy pajac nie ogranicza ruchów i nie powoduje dyskomfortu.

4.4 Ocena skuteczności i zasadności stosowania

1. **Okresowa weryfikacja** – co najmniej raz na 3 miesiące zespół terapeutyczno-opiekuńczy dokonuje oceny zasadności dalszego stosowania niestandardowego środka zabezpieczającego.
2. **Zmiana lub rezygnacja** – jeśli stan mieszkańca się poprawi, należy rozważyć ograniczenie stosowania danego zabezpieczenia lub jego całkowite wycofanie.

5. Reagowanie na sytuacje kryzysowe

1. W przypadku, gdy mieszkaniec wykazuje niepokojące objawy (np. duszność, podrażnienia, niepokój) środek zabezpieczający powinien być natychmiast zdjęty.
2. W razie potrzeby należy wezwać lekarza i poinformować opiekuna prawnego.
3. Każdy incydent związany z użyciem niestandardowego środka opieki powinien zostać przeanalizowany przez zespół terapeutyczno-opiekuńczy.

6. Postanowienia końcowe

1. Stosowanie niestandardowych środków opieki wymaga szczególnej ostrożności i indywidualnego podejścia.
2. Wszyscy pracownicy DPS powinni zostać przeszkoleni w zakresie prawidłowego użytkowania wózków rehabilitacyjnych, kasków ochronnych, pajaców i innych środków zabezpieczających.

DYREKTOR
Domu Pomocy Społecznej

mgr Jacek Orman